Gemeentehuis
Raadhuisplein 1, Nederweert

Postbus 2728
6030 AA Nederweert
T 14 0495 of (0495) 677 111
F (0495) 633 245
E info@nederweert.nl
www.nederweert.nl
NL08 BNGH 028.50.05.804

Fractie Nederweert Anders

kenmerk : UIT-24-39068
beh. door : W.L.J. Bijlmakers (WBS)
bijlage(n) : 1

uw bericht : 25 april 2024
datum : 28 mei 2024
verzonden :

onderwerp : Beantwoording artikel 35 vragen huisvesting woonwagenbewoners

Geachte fractie Nederweert Anders,

In deze brief ontvangt u de antwoorden op de vragen die uw fractie heeft gesteld over de huisvesting van woonwagenbewoners.

Vraag 1:
In 2014 is er een uitspraak van de Raad van State geweest over de verplichting tot realisatie van 8 standplaatsen voor woonwagen in Nederweert. Kunt u aangeven wat er in die 10 jaar rondom dit besluit van de raad van State is gebeurd? In het geval er niet of onvoldoende gehoor is gegeven aan bovengenoemde uitspraak graag een uitgebreide toelichting.

Antwoord:
De uitspraak van de Raad van State (RvS) in 2014 betrof een uitwerkingsplan tot de realisatie van vijf woonwagenstandplaatsen nabij de rotonde Hoebenakker in Nederweert en het legaliseren van twee bestaande standplaatsen aan de Gutjeszijweg en Rosvelterzijweg. De Raad van State heeft dit uitwerkingsplan vernietigd omdat de legalisatie van de twee bestaande standplaatsen onvoldoende was onderbouwd. Belangrijk om te verduidelijken is dat deze uitspraak geen verplichting inhield om acht standplaatsen te realiseren, zoals in de vraagstelling wordt verondersteld. Onderzoek van Companen in maart 2020 toont overigens aan dat er een behoefte is aan vijf tot zes standplaatsen. De uitspraak van de Raad van State leidde ook niet tot een verplichting voor de gemeente Nederweert om een nieuw uitwerkingsplan voor de locatie nabij de rotonde Hoebenakker te starten.

Desondanks heeft de uitspraak bijgedragen aan een bredere heroverweging binnen de gemeente en de inspanningsverplichting van de gemeente versterkt om in adequate huisvesting te voorzien voor woonwagenbewoners, met respect voor hun specifieke wooncultuur. Hierbij werd onderstreept dat het aantal standplaatsen niet mag worden afgebouwd, en de behoefte regelmatig geïnventariseerd moet worden. Na deze uitspraak is de gemeente actief bezig geweest om de behoeften van de doelgroep in kaart te brengen en passende maatregelen te nemen. Deze hebben, na nieuwe ontwikkelingen en inzichten, geleid tot de keuze voor de realisatie van acht aanvullende standplaatsen binnen de integrale herontwikkeling van de locatie Guitjesweg in Budschop.

Staat hier links een 'digitaal waarmerk'? Dat betekent dat deze brief digitaal gewaarmerkt is. Het waarmerk toont aan dat de brief bij gemeente Nederweert gemaakt is en daarna niet is gewijzigd (gemanipuleerd). U kunt het waarmerk controleren op www.nederweert.nl/waarmerkchecker.

Vraag 2
Heeft u met betrekking tot de 8 extra standplaatsen ook alternatieve locaties onderzocht? Te denken valt aan de nog steeds beschikbare ruimte op de Hoebenakker of locaties aan de rand van of net buiten de bebouwde kom? In ons gesprek bleek duidelijk, dat de bewoners hierin erg flexibel zijn, mits aan de zaken waar ze wettelijk recht op hebben wordt voldaan. Graag een opsomming van de alternatieve locaties of een motivatie waarom er geen andere locaties zijn onderzocht.

Antwoord
Ja. In de vorige collegeperiode heeft Raadhuis Advies op verzoek van het college van B & W een breed onderzoek uitgevoerd waarbij als conclusie werd getrokken dat de locatie aan de Gutjeszijweg de meeste kans biedt voor een nadere uitwerking. Door middel van een collegebesluit op 12 maart 2019 heeft het toenmalige college daarop besloten om de uitbreiding van het aantal woonwagen-standplaatsen aan de Gutjeszijweg nader te laten onderzoeken.
Echter, tot nu toe was dit onderzoek en collegebesluit niet openbaar. Vanwege de aanloop naar het vaststellen van het bestemmingsplan Gutjesweg is het goed in het kader van transparantie en een zorgvuldig afwegingsproces dit onderzoek en de besluitvorming daaromtrent geanonimiseerd openbaar te maken. In de bijlage treft u de rapportage van Raadhuis Advies aan. Het college van B & W was overigens al van plan het betreffende besluit en rapportage openbaar te maken ten behoeve van de behandeling van ingekomen zienswijzen op het bestemmingsplan Gutjesweg.

Vraag 3
Ben u op de hoogte van het besluit van de landelijke overheid dat er inmiddels in Nederweert voor 1 januari 2026 15 standplaatsen gerealiseerd moeten worden?

Antwoord
De stelling over de verplichting om 15 standplaatsen te realiseren is niet correct. In Nederland zijn er beleidskaders en richtlijnen op rijksniveau die gemeenten begeleiden in de realisatie van standplaatsen voor woonwagens. Dit beleid erkent de culturele waarde en het recht van de woonwagenbewoners om in woonwagens te wonen als onderdeel van hun levenswijze. Hier zijn enkele van de belangrijkste richtlijnen en verplichtingen die van invloed zijn op de manier waarop gemeenten standplaatsen voor woonwagens moeten realiseren:

- **Beleid voor Woonwagen- en Standplaatsen**: In 2018 heeft het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties een nieuw beleidskader uitgebracht getiteld "Beleid voor woonwagen- en standplaatsen". Dit beleidskader benadrukt dat gemeenten een actieve rol moeten spelen bij het voorzien in voldoende woonwagenstandplaatsen. Het kader adviseert gemeenten om in hun huisvestingsbeleid rekening te houden met de culturele tradities van woonwagenbewoners en zorgt ervoor dat deze groep niet wordt gediscrimineerd.
- **Woonwagenbeleid en Mensenrechten**: Het beleid stelt dat gemeenten de mensenrechten moeten respecteren, zoals het recht op huisvesting en het recht om te leven volgens de woonwagencultuur. Het Europese Hof voor de Rechten van de Mens heeft bepaald dat dit recht onderdeel is van het recht op respect voor privéleven en familie- en gezinsleven.
- **Aantal Standplaatsen**: Hoewel er geen specifieke aantallen standplaatsen worden opgelegd door het rijk, worden gemeenten wel geacht onderzoek te doen naar de lokale behoefte aan standplaatsen en hun bestemmingsplannen dienovereenkomstig aan te passen.
- **Participatie en Inspraak**: Gemeenten worden aangemoedigd om woonwagenbewoners en hun vertegenwoordigers te betrekken bij het planningsproces voor nieuwe standplaatsen. Dit zorgt voor een inclusief proces waarin alle betrokken partijen hun mening kunnen geven en invloed kunnen uitoefenen op besluiten die hen direct beïnvloeden.

- **Transparantie en Redelijkheid**: Het beleid vereist dat gemeenten transparant zijn in hun besluitvormingsprocessen en redelijkheid betrachten bij het toewijzen van standplaatsen.

Vraag 4
Op welke wijze denk u aan de opdracht, zoals genoemd in vraag 2, te gaan voldoen?

Antwoord
Wij gaan er in de beantwoording vanuit dat u de vermeende opdracht in vraag 3 bedoelt (in vraag 2 wordt immers niet echt over een opdracht gesproken).
Zoals aangegeven in het antwoord op vraag 3 is uw aanname niet correct en is een opdracht van het Rijk tot het realiseren van een specifiek aantal van 15 standplaatsen niet aan de orde. Wij zetten ons in om de aanvullende behoefte zoals uit het onderzoek van Companen en onze eigen inventarisatie naar voren is gekomen, in te vullen op de locatie Gutjesweg (8 aanvullende woonwagenstand-plaatsen). Met de realisatie van de geplande woonwagenstandplaatsen hebben we een adequate invulling gegeven aan het aantal woonwagenstandplaatsen.

Vraag 5
Er is een beleidskader gemeentelijke woonwagen- en standplaatsenbeleid, waarin o.a. is geregeld hoe groot woonwagens moeten zijn en weke voorzieningen er dienen te zijn. De intekening van de woonwagens bij het plan van de Gutjesweg voldoet hier niet aan. Ben u hiervan op de hoogte en kunt u aangeven hoe u alsnog aan de bovengenoemde verplichtingen gaat voldoen?

Antwoord
In het beleidskader van gemeentelijke woonwagen- en standplaatsenbeleid staan geen richtlijnen voor afmetingen genoemd. Tot 2005 kende het bouwbesluit 2003 voorschriften voor minimale afmetingen. Er zijn gemeenten die in specifieke verordeningen eisen hebben opgenomen voor de afmetingen van woonwagenstandplaatsen. Nederweert heeft dat niet. Bij de totstandkoming van de woonwagenstandplaatsen in Budschop is overleg gevoerd met de beoogde toekomstige bewoners van deze locatie.

Vraag 6
Bent u op de hoogte van het bestaan van de Stichting Nijbod, die gemeenten kan helpen bij het beleid en ook de gemeenten Nederweert kan ondersteunen bij het maken van goede plannen, die voldoen aan wettelijke eisen?

Antwoord
Het college is bekend met de Stichting Nijbod en de diensten die zij aanbieden. Deze locatie is in samenwerking met Wonen Limburg ontwikkeld. Wonen Limburg heeft eigen specialisten in dienst die woonwagenlocaties ontwikkelen en beheren. Het voorliggende plan voldoet overigens aan de wettelijke eisen.

Vraag 7
Bij de realisatie van het plan rondom de Gutjesweg is geconstateerd dat de grond vervuild is. Het lijkt uit de berichten van de Provincie van 2006 (!) dat ook de grond onder de woonwagens ernstig vervuild is. Toch wordt die niet meegenomen in de sanering in het plan Gutjesweg. Kunt u aangeven waarom dat zo is? Bent u het met ons eens, dat er snel iets moet gebeuren aan sanering van de bodem waarop het woonwagenkamp is gevestigd?

Antwoord
Deze locatie is niet meegenomen in het bestemmingsplan. Er is geen sprake van een verandering van het gebruik, dit betekent dat een sanering niet nodig is. De verontreiniging is afgedekt met verhardingslagen, zoals ook in 2006 uit onderzoek is gebleken is er geen sprake van risico's door de aanwezige verontreiniging.

Vraag 8
De Nationaal Coördinator tegen Discriminatie en Racisme adviseert de overheid met betrekking tot de jarenlange achterstelling van de inwoners van deze gemeenschappen en hun cultuur, onder andere op het gebied van huisvesting. Kunt u aangeven of u het recente, door de Nationaal Coördinator geïnitieerde verkennend onderzoek over dit onderwerp kent en welke actie u als lokale overheid hierin neemt?

Antwoord:
Het college is op de hoogte van het verkennend onderzoek woonwagenstandplaatsen van de NCDR en de aanbevelingen die hierin worden gedaan. Veel van de aanbevelingen worden in de praktijk al opgepakt. Zo is er in 2019 al een behoefteonderzoek uitgevoerd dat op lokaal niveau inzicht geeft in de behoefte en geven we nu concreet uitvoering aan de realisering van standplaatsen door deze op te nemen in het plan Gutjesweg. Verder is de opgave voor uitbreiding van woonwagenstandplaatsen een vast onderdeel van het regionale en lokale woonbeleid en is de opgave voor aanvullende standplaatsen opgenomen in de Structuurvisie Wonen Midden-Limburg 2022 t/m 2025.

Vraag 9
De communicatie rondom het plan Gutjesweg is volgens de bewoners van het woonwagenkamp niet goed verlopen. In eerste instantie kregen zij een drietal plannen voorgelegd en konden ze een voorkeur uitspreken. Vervolgens kregen ze een definitief plan gepresenteerd, waarbij de mogelijkheid van families om samen op een plek te wonen niet mogelijk bleek en nadere inspraak onmogelijk was. Kunt u deze bevindingen onderschrijven? Kunt u in dit kader aangeven of er sprake is geweest van een omgevingsdialoog met de bewoners van het woonwagenkamp en op welke wijze deze is verlopen?

Antwoord
Wij herkennen ons niet in het beeld dat de communicatie niet goed verlopen zou zijn. Tijdens de presentatie van de voorkeursvariant aan de huidige en de beoogde toekomstige bewoners van de woonwagenstandplaatsen heeft men positief gereageerd op de plannen. Ook is aangegeven dat de nadere uitwerking van de nieuwe woonwagenstandplaatsen onderdeel van gesprek is met Wonen Limburg op het moment dat dit aan de orde is.

Met de doelgroep en de buurt zijn in het kader van de omgevingsdialoog diverse gesprekken gevoerd. Als groep, maar ook individueel.

Vraag 10 (aanvullend ontvangen)
Hoe ziet de planning eruit, eigenlijk is de vraag; op welk moment wordt de oude brandweerkazerne en de loods gesloopt?

Antwoord
Indien het project geen vertraging oploopt vanwege resultaten van onderzoeken of bezwaar en beroepsprocedures is het in principe mogelijk om in het begin van 2025 te starten met de werkzaamheden.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Nederweert,

De secretaris,	De burgemeester,
drs. J.C.T. (Johan) Bakens	B.M.T.J. (Birgit) Op de Laak

Bijlage: Rapport Raadhuisadvies (geanonimiseerd)